

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*DRŽAVNE AGENCIJE ZA ISTRAGE I ZAŠTITU
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
DRŽAVNE AGENCIJE ZA ISTRAGE I ZAŠTITU
ZA 2021. GODINU

Broj: 04-16-1-997/22

Sarajevo, juli 2022. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	3
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	3
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
1.	KRITERIJI	7
2.	REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	7
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
3.1.	Organizacija i rukovođenje	10
3.2.	Finansijsko upravljanje i kontrola	10
3.3.	Interna revizija.....	11
4.	BUDŽET	11
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
5.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	12
5.1.1.	<i>Bruto plaće</i>	13
5.1.2.	<i>Izdaci za upotrebu vozila</i>	14
5.1.3.	<i>Višegodišnji projekti</i>	14
5.2.	Pregled prihoda i primitaka	15
5.3.	Bilans stanja	15
5.3.1.	<i>Popis sredstava i obaveza</i>	16
6.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA	18
7.	JAVNE NABAVKE	19
8.	KOMENTARI	21
PRILOZI	21

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Državne agencije za istrage i zaštitu (u daljem tekstu: Agencija)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Agencije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od **Agencije** u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Agencije** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja **Agencije** za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od **Agencije** u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Agencije** je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje **Agencije**, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i

propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 26.7.2022. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrković, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu²
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o internoj reviziji institucija BiH
- Zakon o policijskim službenicima BiH.

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju je u izvještaju o finansijskoj reviziji Agencije za 2020. godinu dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i pozitivno mišljenje o usklađenosti sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pažnje na nedonošenje podzakonskog akta u skladu sa zahtjevom iz člana 19. stav (4) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, neefikasnost u realizaciji višegodišnjeg kapitalnog ulaganja u izgradnju Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu podršku i utvrđene nedostatke i slabosti u postupcima javnih nabavki.

U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

² Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je finansiranje institucija u 2021. godini vršeno shodno odlukama o privremenom finansiranju donesenim na osnovu odobrenog budžeta za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

Agencija je postupila u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestila nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

Na osnovu uvida u preduzete aktivnosti, u narednoj tabeli (Tabela 1.) dat je osvrt na realizaciju prethodno datih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

✔ realizovane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u toku, ✘ nerealizovane preporuke, Ⓜ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
1.	Agencija je u obavezi da Obrazac 4-1 Dinamika zapošljavanja iz seta finansijskih izvještaja popunjava u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH.	Obrazac 4-1 Dinamika zapošljavanja popunjen je u skladu sa instrukcijama Ministarstva finansija i trezora BiH.	✔
2.	Potrebno je da Agencija putem nadležnog ministarstva konačno riješi pitanje policijskog dodatka definisanog u Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH i Zakonu o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.	Resorno Ministarstvo sigurnosti BiH je 12. oktobra 2021. godine dostavilo Vijeću ministara BiH Prijedlog odluke o utvrđivanju visine posebnog dodatka na plaću policijskim službenicima u policijskim organima BiH i državnim službenicima u Agenciji koji obavljaju poslove u neposrednoj vezi s operativno-istražnim poslovima radi uvrštavanja na dnevni red naredne sjednice.	●
3.	Neophodno je da Agencija nastavi aktivnosti na rješavanju evidentiranih potraživanja za refundaciju naknada za bolovanje iz prethodnih godina i u skladu s tim izvrši odgovarajuća korektivna knjiženja u cilju pouzdanog iskazivanja predmetnih potraživanja.	Saldo na poziciji potraživanja za refundaciju naknada za bolovanja ne sadrži iznose iz prethodnog perioda, odnosno, odnosi se na potraživanja tekuće godine.	✔
4.	Uvažavajući specifičnosti Agencije, koja je po svom domenu djelatnosti i organizaciji veoma kompleksna institucija, preporučujemo da se nastave aktivnosti na otklanjanju nedostataka i slabosti u cilju racionalnog i namjenskog korištenja budžetskih sredstava u segmentu upotrebe službenih vozila.	I dalje je konstatovano da postoji prostor za unapređenje internih kontrola u cilju racionalnog i namjenskog korištenja budžetskih sredstava u segmentu upotrebe službenih vozila.	●
5.	Potrebno je da Agencija preduzme sve potrebne aktivnosti na realizaciji višegodišnjeg kapitalnog ulaganja u izgradnju Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu podršku u cilju zaštite interesa Agencije i raspoloživih budžetskih sredstava.	U toku je revizija urbanističko-tehničke dokumentacije glavnog projekta.	●
6.	Agencija treba u cijelosti realizovati preporuke Centralne komisije za popis koje je rukovodstvo Agencije usvojilo Odlukom o prihvatanju Elaborata o izvršenom popisu imovine i obaveza, sa naglaskom na dosljednu primjenu Uputstva o unutrašnjim	Centralna komisija za popis Agencije je i u tekućoj godini ukazala na potrebu dosljedne primjene Uputstva o unutrašnjim procedurama kretanja stalnih sredstava.	✘

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
	procedurama kretanja stalnih sredstava, a sve u cilju efikasnog organizovanja i provođenja popisa stalnih sredstava.		
7.	Agencija je dužna interne premještaje provoditi na način koji će uključivati pravne i finansijske posljedice takvih radnji, kao i uticaj istih na transparentnost u zapošljavanju.	S obzirom na to da u toku 2021. godine nije bilo internih premještaja državnih službenika na probnom radu niti aktiviranja rezervne liste, odnosno nije bilo zapošljavanja na neodređeno vrijeme, nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	II
8.	Agencija je dužna da prilikom planiranja javnih nabavki vodi računa o specifičnoj opremi i uslugama održavanja iste kako bi se onemogućilo provođenje različitih postupaka za isti predmet javne nabavke.	U značajnijem broju slučajeva nije uočena pojava provođenja različitih postupaka za isti predmet nabavke.	✓
9.	Agencija je obavezna evaluaciju tehničkih karakteristika ponuđene opreme vršiti u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije.	Evaluacija tehničkih karakteristika ponuđene kompjuterske opreme izvršena je u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije.	✓
10.	Agencija je obavezna, prilikom provođenja javnih nabavki vozila, rukovoditi se osnovnim principima javnih nabavki definisanim u članu 3. Zakona o javnim nabavkama, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi sa predmetom javne nabavke i njegovom svrhom.	U tekućoj godini nije provedena procedura javne nabavke vozila te nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	II
11.	Agencija treba postupati u skladu sa preuzetim obavezama iz Sporazuma o provođenju postupaka javnih nabavki (zajedničke nabavke) zaključenog sa Agencijom za policijsku podršku BiH kao supotpisnica sa drugim policijskim agencijama.	U 2021. godini Agencija nije učestvovala u postupku zajedničkih nabavki.	✗
Br. prep.	Preporuke iz izvještaja ranijih godina	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja ranijih godina	Status
11.	Potrebno je sa više pažnje kreirati tendersku dokumentaciju da bi se postigla veća konkurentnost prilikom provođenja javnih nabavki. (2019. godina)	U tenderskoj dokumentaciji za nabavku usluga održavanja OWIS sistema prezentovana je informacija da Agencija posjeduje izvorni kod DMS-a.	✓
13.	Potrebno je da Agencija maksimalno reducira postupke javnih nabavki putem direktnog sporazuma, s obzirom na to da on predstavlja najnetransparentniji postupak javnih nabavki, a da se, u opravdanim slučajevima za provođenje navedenog postupka, nastoji osigurati veći broj ponuda. (2019. godina)	Javne nabavke putem direktnih sporazuma su realizovane u manjem ukupnom iznosu u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu i osiguran je veći broj ponuda u određenim postupcima.	✓

Tabela 1. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuke čija je realizacija u toku će biti predmetom daljeg praćenja do trenutka dok se ne realizuju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizovane. Shodno tome, u ovom izvještaju nisu date nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Organizacija i rukovođenje

Unutrašnja organizacija i način rada Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo saglasnost u oktobru 2014. godine. Pravilnikom su sistematizovana radna mjesta za 955 izvršilaca (680 policijskih službenika, četiri rukovodeća državna službenika, 104 državna službenika i 167 zaposlenika).

Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Agencije obavljaju se u okviru sljedećih organizacionih jedinica: Sektor za planiranje, analitiku, saradnju i informisanje, Kriminalističko-istražni odjel, Finansijsko-obavještajni odjel, Sektor za istraživanje ratnih zločina i krivičnih djela kažnjivih po međunarodnom humanitarnom pravu, Odjel za zaštitu svjedoka, Odjel za unutrašnju kontrolu, Jedinica za specijalnu podršku, Sektor za operativnu podršku, Sektor za administraciju i unutrašnju podršku, Sektor za materijalno-finansijske poslove, Jedinica interne revizije, regionalni uredi Sarajevo, Banja Luka, Mostar i Tuzla.

Agencijom rukovodi direktor koji ima jednog zamjenika. Direktora i zamjenika direktora imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog ministra sigurnosti BiH, sa liste kandidata koju dostavi Nezavisni odbor, na mandat od četiri godine, uz mogućnost reimenovanja u drugom narednom mandatu. Direktor je imenovan na mandatni period od četiri godine, počev od 21.7.2020. godine³, a zamjenik direktora, počev od 26.5.2018. godine⁴.

3.2. Finansijsko upravljanje i kontrola

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole se implementira u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH⁵, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Agencija je u tekućoj godini provodila aktivnosti na razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole (donesen operativni godišnji plan aktivnosti za uspostavljanje i razvoj sistema, ažuriran registar rizika i dr.). Također, Agencija je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH dostavila Godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole za

³ Službeni glasnik BiH, broj 43/20

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 34/18

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

2021. godinu u kome su navedene mjere koje se planiraju preduzeti za dalji razvoj predmetnog sistema.

3.3. Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH⁶ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH⁷, Jedinica interne revizije Agencije nadležna je za obavljanje interne revizije samo u Agenciji. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana su dva radna mjesta u Jedinici interne revizije (rukovodilac interne revizije i interni revizor) koja su u 2021. godini bila popunjena.

Godišnjim planom interne revizije za 2021. godinu, kao i Strateškim planom interne revizije za period 2021-2023. godina, Jedinica interne revizije Agencije je planirala obavljanje šest revizija u tekućoj godini. Sa 31.12.2021. godine interna revizija je obavila tri redovne revizije (Stalna sredstva, Uredsko poslovanje i Finansijsko upravljanje i kontrola) i tri naknadne revizije⁸ (Uslovi i način skladištenja robe, Javne nabavke i Praćenje realizacije preporuka iz prethodnih revizija, gdje je rok realizacije bio duži vremenski period).

4. BUDŽET

Zakon o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na osnovu odredbi Zakona o finansiranju institucija BiH, na kvartalnom nivou, donosilo tokom godine odluke o privremenom finansiranju⁹ koristeći kao osnovu odobreni budžet za 2020. godinu.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹⁰, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 30.836.000 KM (tekući izdaci 29.636.000 KM i kapitalni izdaci 1.200.000 KM).

Agenciji su, shodno odlukama o privremenom finansiranju, kroz operativne planove budžeta u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 30.836.000 KM. Ukupna realizacija sredstava odobrenih na osnovu odluka o privremenom finansiranju u 2021. godini iznosi 30.150.048 KM.

Agencija je izvršila prestrukturisanja rashoda budžeta, koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH¹¹, prema kojima je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog budžeta. Ukupan iznos prestrukturisanja iznosio je 1.130.000 KM (povećani troškovi bruto plaća i naknada plaća za 1.100.000KM i energije i komunalnih usluga za 30.000 KM, a smanjeni troškovi nabavke opreme za 1.100.000 KM i nabavke materijala za 30.000 KM).

Prema obrazloženju Agencije bruto plaće i naknade troškova zaposlenih planirane su na osnovu dozvoljenog broja zaposlenih od 789, njihove strukture u periodu izrade Zahtjeva za

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

⁸ U skladu sa članom 18. stav (2) Zakona o internoj reviziji rukovodilac interne revizije prati realizaciju preporuka ne kasnije od šest mjeseci nakon što je izdat Izvještaj o reviziji.

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

¹¹ Odluka MFT, broj: 05-16-2-9015-2/21 od 8.12.2021. godine

finansiranje Agencije za 2020. godinu, planova prijema kadeta i novog zapošljavanja. Razlozi nedostatka sredstava na predmetnim pozicijama rashoda su unapređenje policijskih službenika i povećanje platnih razreda državnih službenika i zaposlenika tokom 2020. i 2021. godine. Razlog nedostatka sredstava na poziciji energije i komunalnih usluga je povećanje cijena električne energije.

Osim sredstava za neposrednu potrošnju, Agencija je imala na raspolaganju i sredstva višegodišnjeg projekta u iznosu od 7.813.807 KM i ista je realizovala u 2021. godini iznos od 225.308 KM. Također, Agenciju su na raspolaganju bila i sredstva programa posebne namjene u ukupnom iznosu od 203.263 KM i ista su realizovana u iznosu od 190.306 KM.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Agencija je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2021. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnji izvještaj je sačinjen u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta budžetskih korisnika za period od 01.01. do 31.12.2021. godine¹².

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 30.565.662 KM, što je za 8.287.408 KM manje u odnosu raspoloživa sredstva za 2021. godinu (sredstva odobrena budžetom za 2020. godinu i sredstva višegodišnjih projekata i programa posebnih namjena).

Značajni rashodi iz budžeta za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (23.467.275 KM), naknade troškova zaposlenih (3.325.779 KM), izdatke za upotrebu vozila (596.222 KM), putne troškove (575.190 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (745.985 KM) i unajmljivanje imovine i opreme (555.774 KM).

Ostali značajni rashodi odnose se na višegodišnja kapitalna ulaganja (225.308 KM) i programe posebne namjene (190.306 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

¹² Broj: 05-16-2-477-1/22 od 5.1.2022. godine

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 23.467.275 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 13.400.908 KM, a porezi i doprinosi 10.066.367 KM. Bruto plaće i naknade su za 630.135 KM veće u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječan broj zaposlenih u 2021. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Agenciji bio je 772.

Dodatak na plaću: Članom 19. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH (koji je stupio na snagu u julu 2008. godine) utvrđeno je pravo na poseban dodatak na plaću policijskim službenicima i državnim službenicima koji obavljaju poslove u direktnoj vezi sa operativno-istražnim poslovima. Stavom člana 19. je definisano da Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH, donosi podzakonski akt kojim se detaljnije regulišu policijski dodaci na plaću, a pojedinačna rješenja o utvrđivanju dodatka donosi direktor policijske agencije, na osnovu podzakonskog akta Vijeća ministara BiH. Vijeće ministara BiH od stupanja na snagu navedenog Zakona nikada nije donijelo podzakonski akt.

Postupcima revizije utvrđeno da se poseban dodatak na plaću za policijske službenike Agencije odobrava i realizuje kroz centralizovani sistem obračuna plaća, prema nazivu radnog mjesta u skladu sa Prijedlogom odluke iz 2008. godine. Nakon donošenja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Agencije iz 2014. godine, za nova radna mjesta koja nisu obuhvaćena Prijedlogom odluke iz 2008. godine, dodatak se utvrđuje i dodjeljuje prema sličnom radnom mjestu iz Prijedloga odluke iz 2008. godine, a koji po opisu poslova najbliže odgovara sistematizovanom radnom mjestu.

Rukovodstvo Agencije ne donosi pojedinačna rješenja o isplati policijskog dodatka nego se obračun i isplata posebnog dodatka policijskim službenicima vrši na način da se na ugovor o radu ili rješenje o internom premještanju ili rješenje o unapređenju, u gornjem desnom uglu, ručno upisuje pripadajući procent posebnog dodatka i stavi paraf, te se isto prosljeđuje u proceduru obračuna i isplate plaće. Internim aktom nije definisano ko je ovlašten za određivanje i upisivanje procenta policijskog dodatka na ugovorima o radu ili rješenjima o rasporedu na radna mjesta.

Ured za reviziju je u ranijem periodu ukazivao na potrebu donošenja podzakonskih akata o pravu na poseban dodatak na plaću zaposlenih u Agenciji shodno relevantnom zakonskom okviru. Resorno Ministarstvo sigurnosti BiH je 12. oktobra 2021. godine uputilo Vijeću ministara BiH Prijedlog odluke o utvrđivanju visine posebnog dodatka na plaću policijskim službenicima u policijskim organima BiH i državnim službenicima u Agenciji koji obavljaju poslove u neposrednoj vezi s operativno-istražnim poslovima, radi uvrštavanja na dnevni red naredne sjednice. Do kraja maja 2022. godine Vijeće ministara BiH nije razmatralo dostavljeni materijal.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda: U 2021. godini Agencija je nastavila sa primjenom Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda¹³ pa je 116 zaposlenih napredovalo unutar platnih razreda i to 100 osoba po osnovu ocjene rada, četiri po osnovu sticanja višeg stepena stručnog zvanja, a 12 po oba prethodno navedena osnova. Tokom revizije nisu konstatovane poteškoće u primjeni Metodologije ili uočene dileme za postupanje u konkretnim slučajevima.

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

5.1.2. Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u 2021. godini iznose 596.222 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na izdatke za gorivo (286.732 KM), materijal i usluge za održavanje vozila (109.500 KM), usluge osiguranja (86.179 KM), registraciju motornih vozila (47.992 KM) i nabavku autoguma (33.443 KM).

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine¹⁴, Agenciji je dato pravo na korištenje tri službena vozila, kao i pravo na korištenje specijalizovanih vozila. Agenciji je odobren Pravilnik o specijalizovanim vozilima po kojem raspolaže sa dodatnih 180 vozila i ista se dodjeljuju organizacionim jedinicama Agencije. Odluku o rasporedu specijalizovanih službenih vozila donosi direktor Agencije.

Tokom godine Agencija je raspolagala sa 198 vozila. Međutim, 24 službena vozila koja su tokom godine djelimično korištena su prodana provođenjem javne licitacije, a jedno službeno vozilo je sa 31.12.2021. godine stavljeno van upotrebe. Agencija je, zaključno sa 31.12.2021. godine, prema internoj evidenciji raspolagala sa 173 službena vozila.

U putnim nalogima za službena vozila, kao što je to navedeno i u Izvještaju za 2020. godinu, utvrđeno je evidentiranje kilometraže na pojedinim putnim pravcima koja znatno odstupa od stvarne udaljenosti (u manjem broju slučajeva) i formalno vođenje evidencija koje ne daju istinitu i logičnu informaciju o kretanju vozila i svrsi njihove upotrebe. Također, izuzimajući vozila koja su stavljena u upotrebu u 2021. godini, uočeno je i dalje da određena vozila na godišnjem nivou prelaze mali broj kilometara.

5.1.3. Višegodišnji projekti

Odlukom Vijeća ministara BiH¹⁵ odobren je Projekat izgradnje baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu podršku Državne agencije za istrage i zaštitu koji je uvršten u Program višegodišnjih kapitalnih ulaganja u periodu 2012-2016. godina. Ukupna vrijednost projekta je utvrđena u iznosu od 9.263.000 KM.

U 2021. godini bila su raspoloživa sredstva u iznosu od 7.813.807 KM (koja su prenesena iz 2020. godine) od kojih je realizovano 225.308 KM (izrada urbanističko-tehničke dokumentacije glavnog projekta).

U novembru 2017. godine potpisan je Ugovor za nabavku usluga izrade urbanističko-tehničke dokumentacije - glavnog projekta u iznosu od 477.140 KM. Članom 5. Ugovora definisano je da će se isplata izvršiti avansno do 30% uz bankarsku garanciju avansa od 100% iznosa, a ostatak u iznosu od 70% u roku od 20 dana po ispostavljenom računu nakon izvršene usluge. U decembru 2017. godine isplaćen je avans u iznosu od 143.142 KM.

Prema članu 3. stav d) Ugovora davalac usluga je bio u obavezi da isporuči tehničku dokumentaciju korisniku usluge u pet primjeraka uvezanog i ovjerenog glavnog projekta sa predmjerom i predračunom radova, a u skladu sa Zakonom, te 2xCD sa digitalnim zapisom

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 i 80/20

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 8/13

istog sa predmjerom i predračunom radova. U tekućoj godini davalac usluga je ispostavio fakturu po kojoj je isplaćena II - Tranša u iznosu od 225.308 KM (jer je prema usmenim informacijama u elektronskoj formi dostavio urbanističko-tehničku dokumentaciju glavnog projekta), a što nije bilo predviđeno ugovornim odredbama.

U julu 2021. godine zaključen je Ugovor o vršenju usluga revizije tehničke dokumentacije – Glavnog projekta za izvođenje radova na izgradnji Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu podršku Agencije¹⁶. Rok za izradu završnog izvještaja je 60 dana od potpisa ugovora (28.7.2021. godine).

Međutim, u postupku revizije je prezentovana informacija koju je revident Projekta dostavio Agenciji u kojoj je navedeno da su primjedbe za sve faze proslijeđene projektantu kako bi dostavio korigovan projekt na osnovu kojeg se može raditi izvještaj, te da nema uticaja na brzinu ispravaka od strane projektanta. Dakle, ni predmetna aktivnost nije okončana u ugovorenom roku.

Ured za reviziju je u ranijim izvještajima ukazivao da se zbog neefikasne realizacije višegodišnjeg kapitalnog ulaganja kao i neekonomičnog raspolaganja značajnim budžetskim sredstvima rezervisanim za konkretno kapitalno ulaganje, Agencija dodatno suočava sa rizikom neispunjavanja obaveza preuzetih zaključivanjem Ugovora za javnu nabavku usluga izrade urbanističko-tehničke dokumentacije - glavnog projekta sa izabranim ponuđačem. Shodno navedenom, preporučeno je preduzimanje svih aktivnosti na realizaciji predmetnog Projekta u cilju zaštite interesa Agencije i raspoloživih budžetskih sredstava.

5.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, iskazani su u iznosu od 252.048 KM, a odnose se na neplanirane uplate-ostale prihode (47.527 KM) i kapitalne primitke od prodaje stalnih sredstava-motornih vozila (204.521 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

5.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 34.391.615 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 36.483.874 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (466.041 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (33.878.350 KM), obaveze prema dobavljačima (315.398 KM) i obaveze prema zaposlenima (2.234.395 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

¹⁶ Ugovor je zaključen nakon provođenja konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Procijenjena vrijednost javne nabavke je iznosila 30.000 KM bez PDV-a. Zaprimljene su četiri prihvatljive ponude (cijene ponuda u rasponu od 28.500 KM do 30.000 KM). U toku postupka provedena je e-aukcija u trajanju od dva sata i pet minuta nakon koje je zaključen Ugovor u iznosu od 2.306 KM sa PDV-om.

5.3.1. Popis sredstava i obaveza

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2021. godine. Odlukom direktora Agencije, od 17.11.2021. godine, formirana je Centralna popisna komisija i podkomisije sa zadatkom da sa stanjem na 31.12.2021. godine izvrše redovan godišnji popis cjelokupne imovine i obaveza. Centralna popisna komisija je sačinila Elaborat o popisu (25.2.2022. godine) koji je prihvatio direktor Agencije.

Popis stalnih sredstava je izvršen pomoću PDA uređaja¹⁷, a zatim je urađen import popisa u bazu, nakon čega je pomoću navedenog uređaja izvršeno poređenje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem i utvrđene minimalne razlike. Primjedbe i prijedlozi Centralne popisne komisije odnose se na potrebu primjenjivanja u kontinuitetu Uputstva o internim procedurama kretanja osnovnih sredstava budući da su prilikom obavljanja popisa utvrđeni problemi za sredstva koja su se kretala unutar organizacionih jedinica, jer nisu uknjižena/preknjižena na stvarnu lokaciju, kao i da otpisana sredstva nisu bila isknjižena na vrijeme. Također, prilikom popisa Centralna popisna komisija je konstatovala da se određena oprema koja se nalazi u Jedinici za specijalnu podršku evidentira vanknjigovodstveno, odnosno da nije obuhvaćena u knjigovodstvenim evidencijama Agencije.

Budžetski korisnici su obavezni da se prilikom unosa podataka za knjiženje pridržavaju računovodstvenih principima prema kojima svi podaci moraju biti tačni, pouzdani, sveobuhvatni i uneseni pravovremeno po pojedinačnom iskazivanju pozicija shodno članu 31. stav (1) Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.

Dalje, uvidom u dostavljeni Obračun inventure od 25.2.2021. godine uočili smo odstupanje sadašnje vrijednosti stalnih sredstava u odnosu na podatke iz glavne knjige na 31.12.2021. godine, a što nije obrazloženo prilikom popisa. Također, komparacijom podataka evidentiranih u glavnoj knjizi i pojedinačnih izvještaja iz pomoćnih evidencija (Modula stalnih sredstava-Knjiga Osnovnih sredstava) na 31.12.2021. godine utvrđena su odstupanja u broju evidentiranih vozila iz nenovčanih donacija tekuće godine (u glavnoj knjizi 24 vozila, a u knjizi osnovnih sredstava 16 vozila), a što znači da Agencija nije izvršila usklađivanje podataka iz pomoćnih knjiga sa podacima iz glavne knjige.

PREPORUKA 1

Potrebno je da Agencija osigura sveobuhvatne podatke o stalnim sredstvima kako bi proces popisa bio svrsishodan, odnosno kako bi se na pouzdan način moglo uporediti stvarno stanje utvrđeno popisom sa stanjem iskazanim u knjigovodstvenim evidencijama¹⁸.

Dalje, Agencija je izvršila **popis zaliha** (uredskog i potrošnog materijala i policijskog materijala i naoružanja), te konstatovala da predmetnim popisom nisu utvrđene razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja. Međutim, uvidom u Elaborat o popisu i Glavnu knjigu uočili smo da su u navedenim dokumentima iskazane različite vrijednosti zaliha s obzirom na to da se u vanknjigovodstvenim evidencijama skladišta kao roba evidentirana i određena stalna sredstva (oprema, vozila i sl.).

¹⁷ Učitavanje preko barkoda.

¹⁸ Preporuka se odnosi na finansijske izvještaje i ponavlja se.

Također, uvidom u glavnu knjigu Agencije konstatovano je da se ulazi i izlazi materijala i sitnog inventara evidentiraju tromjesečno na osnovu vanknjigovodstvenih evidencija skladišta, a ne na osnovu faktura u trenutku zaprimanja istih kako je to definisano odredbama člana 58. naprijed navedenog Pravilnika.

Prema članu 57. istog Pravilnika, u klasi 2 - Zalihe, evidentiraju se zalihe materijala i robe s pripadajućom razlikom u cijeni i ukalkulisanim porezom na robu, kao i sitni inventar na zalihi i u upotrebi. Materijal i sitni inventar evidentiraju se samo unutar klase 2 u cilju kontrole nad njihovom upotrebom, s obzirom na to da se nabavka ovih vrijednosti stavlja neposredno na rashode shodno članu 58. stav (1) navedenog Pravilnika.

Mada stanje zaliha ne utiče na iskazivanje bilansnih pozicija u obrascu Bilans stanja (istovremeno sa evidentiranjem zaliha vrši se i njihova ispravka), značajni iznosi zaliha iskazani u glavnoj knjizi zaslužuju da se problemu zaliha, popisu i njihovom evidentiranju posveti više pažnje.

PREPORUKA 2

Potrebno je da Agencija zalihe materijala evidentira u poslovnim knjigama u skladu s Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH¹⁹.

U postupku revizije je konstatovano da je ***popisom potraživanja i obaveza*** utvrđeno stanje na Prijelaznom računu potraživanja (potraživanja za izdatke za energiju i komunalne usluge Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja za period oktobar-decembar), a da isto nije iskazano u glavnoj knjizi na 31.12.2021. godine, jer je nakon popisa, u februaru 2022. godine, Ministarstvo finansija i trezora BiH izvršilo zatvaranje predmetnog salda i to nakon roka (31.1.2022. godine) definisanog Instrukcijom ovog Ministarstva za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta za period od 01.01. do 31.12.2021. godine.

Također, uvidom u glavnu knjigu Projekta „Izgradnja baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu podršku“ uočeno je da je na 31.12.2021. godine iskazana obaveza prema dobavljaču koja je prema zbirnoj glavnoj knjizi izmirena što znači da nisu usaglašeni podaci u glavnoj knjizi projekta i glavnoj knjizi neposredne potrošnje.

Dalje, uvidom u Knjigu ulaznih faktura uočeno je da su početkom 2022. godine evidentirane fakture sa datumom 31.12.2021. godine (za centralno grijanje, električnu energiju i komunalne usluge), a koje nisu proknjižene u glavnoj knjizi na pozicijama rashoda za 2021. godinu. Navedeno nije konstatovano kroz Elaborat o popisu. Također, na kontu 613451 Materijal za javni red i sigurnost knjižen je račun za električnu energiju iz decembra 2021. godine.

Prema članu 39. stav (4) naprijed Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH moraju se uskladiti analitičke knjigovodstvene evidencije u pomoćnim knjigama s odgovarajućim sintetičkim kontima glavne knjige i pravovremeno osigurati knjigovodstveni podaci o stanjima na 31.12. (pod knjigovodstvenim stanjima na 31.12. smatraju se stanja utvrđena nakon što su u knjigovodstvu proknjižene sve transakcije i promjene nastale zaključno do tog dana).

¹⁹ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost.

PREPORUKA 3

Agencija je dužna u skladu sa relevantnim propisima evidentirati stanje i promjene na potraživanjima i obavezama u poslovnim knjigama s obzirom na to da su iste osnova za sačinjavanje finansijskih izvještaja²⁰.

6. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA

Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu Agenciji je odobreno 789 zaposlenih. Na 31.12.2021. godine Agencija je imala 774 zaposlena, od čega su 574 policijska službenika (popunjenost 84,41% u odnosu na ukupan broj sistematizovanih radnih mjesta za policijske službenike), 67 državnih službenika (popunjenost 62,04% u odnosu na ukupan broj sistematizovanih radnih mjesta za državne službenike) i 133 zaposlenika (popunjenost 79,64% u odnosu na ukupan broj sistematizovanih radnih mjesta za zaposlenike).

Na osnovu konkursne procedure putem javnog oglasa koja je započeta u 2019. godini, Agencija je u martu 2021. godine zaključila ugovore o radu na neodređeno vrijeme sa osam kadeta u činu policajca. Također, na osnovu konkursne procedure putem javnog oglasa iz 2021. godine, Agencija je u decembru 2021. godine zaključila ugovore o radu na neodređeno vrijeme sa 10 kadeta u činu mlađi inspektor.

Prema podacima Agencije ukupno je unaprijeđeno 30 zaposlenih, i ista se većim dijelom odnose na unapređenja u više činove. Nadalje, Agencija je unaprijedila osam zaposlenih, nakon provedenog postupka izbora kandidata putem internog oglasa. Ukupan broj internih premještaja sa 31.12.2021. godine iznosio je 59. Od tog broja interno su premještena 53 policijska službenika, dva državna službenika i četiri zaposlenika.

Tokom godine neplaćeno odsustvo je bilo odobreno za dvoje zaposlenih (za jednog zaposlenog radi pohađanja osnovne obuke – kadeta za čin mlađi inspektor, a za drugog zaposlenog neplaćeno odsustvo u trajanju od 30 dana u skladu sa članom 101. stav (2) Zakona o policijskim službenicima BiH.

U Agenciji su sa 31.12.2021. godine bila suspendovana četiri zaposlena.

U periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine prestao je radni odnos za 20 zaposlenih, a radi sporazumnog prestanka radnog odnosa, privremenog eksternog premještaja, penzionisanja i smrti zaposlenika.

Agencija je izvršila ocjenjivanje državnih službenika i zaposlenika. Izvještaje o ocjenjivanju državnih službenika Agencija je prosljedila Agenciji za državnu službu.

U toku godine putem ugovora o djelu²¹ je bilo angažovano osam izvršilaca.

Obavljanje poslova drugog radnog mjesta: U toku 2021. godine u Agenciji je ukupno deset zaposlenih obavljalo poslove drugog radnog mjesta. Testiranjem uzorka isti se odnosi za obavljanje poslova drugog radnog mjesta bez naknade, a radi sticanja radnog iskustva.

²⁰ Nova preporuka koja se odnosi na finansijske izvještaje.

²¹ Izdaci po osnovu ugovora o djelu u 2021. godini su realizovani u neto iznosu od 3.210 KM.

Također, poslove drugog radnog mjesta obavljaju, osim zaposlenika, i policijski službenici za ispomoc u obavljanju poslova, radi povećanog obima poslova u određenim odsjecima (provođenje posebnih istražnih radnji). Za vrijeme obavljanja poslova drugog radnog mjesta, policijski službenici zadržavaju isti čin.

Podsjećamo da je radnopravni status zaposlenika definisan Zakonom o radu u institucijama BiH²², a pravni status državnih službenika uređen Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH²³, te da su Pravilnikom o internom premještanju i raspoređivanju zaposlenika u institucijama BiH²⁴ i Pravilnikom o uslovima i načinu obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještanja državnih službenika u institucijama BiH²⁵ definisani način i uslovi za premještaj i raspoređivanja zaposlenih na radna mjesta istog, višeg i nižeg nivoa. Naime, navedenim propisima nije predviđena mogućnost da se rješenjem rukovodioca institucije zaposleni mogu raspoređivati na druga radna mjesta radi sticanja radnog iskustva, te je stoga nejasna pravna osnova za izneseni stav Agencije za državnu službu na koji se Agencija poziva.

Nadalje, smatramo da Agencija za državnu službu BiH nije precizno definisala koji je to period koji se može priznati u radno iskustvo u situaciji kada zaposleni obavlja paralelno poslove na dva radna mjesta. Također, važećim Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH²⁶ utvrđeni su različiti koeficijenti za različite pozicije radnih mjesta, te s tog aspekta treba obratiti pažnju da se u navedenim slučajevima na osnovu rješenja rukovodioca institucije raspoređuju zaposleni da obavljaju poslove radnih mjesta višeg nivoa za koja su predviđeni veći platni razredi od platnih razreda radnih mjesta za koje prima plaću.

Navedeno ukazuje kako na nejasnu pravnu osnovu tako i na dileme u pogledu ispravne tehničke provodivosti obavljanja poslova drugog radnog mjesta radi sticanja radnog iskustava u institucijama BiH.

PREPORUKA 4

Agencija treba pri rasporedu osoblja na radna mjesta dosljedno primjenjivati propise koji regulišu radnopravni status zaposlenih²⁷.

7. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki roba i usluga Agencije za 2021. godinu je urađen u skladu sa Dinamičkim planom finansiranja Agencije, nakon donošenja odluka o privremenom finansiranju institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH. Imenovana je stalna komisija za provođenje procedura javnih nabavki za 2021. godinu. Na osnovu člana 75. stav (2) Zakona o javnim nabavkama²⁸ i člana 2. Uputstva o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjene ugovora Agencija je objavila Obrazac praćenja realizacije ugovora/okvirnih sporazuma za period od 01.01. do 31.12.2021. godine.

²² Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 07/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17

²³ Službeni glasnik BiH, broj 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

²⁴ Službeni glasnik BiH, broj 19/12 i 49/13

²⁵ Službeni glasnik BiH, broj 62/10, 30/14 i 38/17

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 i 65/20

²⁷ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost.

²⁸ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

Uvidom u Izvještaj o ukupnom broju postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora/ okvirnih sporazuma po vrsti postupka i predmetu nabavke²⁹ Agencija je u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine evidentirala 307 postupaka od toga osam otvorenih postupaka u vrijednosti od 1.407.765 KM, 19 konkurentskih zahtjeva u vrijednosti od 476.198 KM i 280 direktnih sporazuma u vrijednosti od 186.015 KM. Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 2.069.977 KM bez PDV-a (1.920.475 KM iz tekućih izdataka i 149.502 KM iz kapitalnih izdataka³⁰).

Na osnovu pregledanih procedura javnih nabavki vezanih za nabavku goriva (584.495 KM), potrošnog materijala za računarsku opremu (67.880 KM), usluga održavanja AMLS sistema (65.520 KM), rezervnih dijelova za vozila (52.000 KM), aviokarata (49.000 KM), ubrusa i toalet papira (48.863 KM), potrošno-higijenskog materijala (29.996 KM), vježbovne municije (29.000 KM), računarske opreme (122.736 KM) i mobilnih telefona i mrežne opreme (26.766 KM), nisu uočene značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Nadalje, Agencija je potpisnica Sporazuma o provođenju postupaka javnih nabavki za potrebe policijskih tijela BiH³¹ prema kojem Agencija za policijsku podršku BiH treba provoditi tenderske procedure za određenu opremu za policijska tijela BiH. Agencija nije dostavila Agenciji za policijsku podršku BiH plan nabavki za 2021. godinu.

PREPORUKA 5

Agencija treba postupati u skladu sa Sporazumom o provođenju postupaka javnih nabavki za potrebe policijskih tijela Bosne i Hercegovine³².

²⁹ Izvještaj iz sistema e-nabavki od 16.05.2022. godine

³⁰ Nabavke iz kapitalnih izdataka (kompjuterska oprema i mobilni telefoni) finansirane su iz sredstava IPA projekta - Unapređenje tehničkih kapaciteta za podršku borbi protiv pranja novca u BiH

³¹ Sporazum je zaključen na osnovu člana 24. stav (1) tačka j) Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH i člana 4. stav (2) Zakona o javnim nabavkama.

³² Preporuka se odnosi na usklađenost i ponavlja se.

8. KOMENTARI

Agencija u ostavljenom roku nije dostavila komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Agenciji za 2021. godinu obavili su: Mirsada Sijamić - viši revizor za finansijsku reviziju (vođa tima), Lutvija Šrndić - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima) i Nevena Kenjić - revizor za finansijsku reviziju (član tima).

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Mirsada Sijamić, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Tabela III – Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAŽE I ZAŠTITU

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procent (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	29.636.000	1.100.000	30.736.000	30.150.048	98
Bruto plaće i naknade	22.405.000	1.100.000	23.505.000	23.467.275	100
Naknade troškova zaposlenih	3.424.000	0	3.424.000	3.325.779	97
Putni troškovi	650.000	0	650.000	575.190	88
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	160.000	0	160.000	153.133	96
Izdaci za energiju i komunalne usluge	716.000	30.000	746.000	745.985	100
Nabavka materijala	400.000	-30.000	370.000	219.501	59
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	400.000	0	400.000	353.071	88
Unajmljivanje imovine i opreme	563.000	0	563.000	555.774	99
Izdaci za tekuće održavanje	418.000		418.000	417.965	100
Izdaci za osiguranje	100.000	0	100.000	89.996	90
Ugovorene i druge posebne usluge	400.000	0	400.000	246.380	62
2. Kapitalni izdaci	1.200.000	-1.100.000	100.000	0	0
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0		0		
Nabavka opreme	1.200.000	-1.100.000	100.000		0
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	30.836.000	0	30.836.000	30.150.048	98
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	7.813.807	7.813.807	225.308	3
	0	7.813.807	7.813.807	225.308	3
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	203.263	203.263	190.306	94
sanacija krova OZS	0	27.239	27.239	18.697	69
unapređ. teh. kapaciteta FOO		176.024	176.024	171.609	
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	30.836.000	8.017.070	38.853.070	30.565.662	79

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2022. godine.

Direktor:
Darko Ćulum

Bilans stanja na 31.12.2021. godine

DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU

Tabela II

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Procent (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	513.265	405.260	127
Novčana sredstva	47.224	46.503	102
Kratkoročna potraživanja	466.041	358.757	130
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	33.878.350	32.296.208	105
Stalna sredstva	57.480.477	54.708.194	105
Ispravka vrijednosti	23.602.127	22.411.986	105
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	33.878.350	32.296.208	105
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	34.391.615	32.701.468	105
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	2.605.524	3.684.064	71
Kratkoročne tekuće obaveze	315.398	736.455	43
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	2.234.395	2.245.238	100
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	55.731	702.371	8
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	33.878.350	32.296.208	105
Izvori sredstava	33.878.350	32.296.208	105
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	36.483.874	35.980.272	101

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo _____ 2022. godine

Direktor:
Darko Ćulum

Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAŽE I ZAŠTITU

Tabela III

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procent (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	0	0	0	47.527	
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	0	
prihodi od naplate premija osiguranja				38.569	
ostali prihodi				8.958	
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	100.000	0	100.000	204.521	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	100.000	0	0	204.521	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	100.000	0	100.000	252.048	252

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2022. godine

Direktor:
Darko Ćulum

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Državne agencije za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2021. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa odlukama o privremenom finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 9.5.2022. god

Direktor:

Darko Čulum